

AMIGOS DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire,
en Aruba per drie maanden fl. 2,— met
voortuitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels
fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAL, N° 129.
UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIS.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres
luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aru-
ba fl. 10,— pa aña.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50 cada
regel mas fl. 0,07½.

Sprokkelingen op katholiek gebied

Aldus zouden wij mogen noemen, wat de heer J. A. Riko laatstelijk aan „De Tijd” inzend en waarin eenige schrijvers van uiteenlopende richtingen hun meening over katholieke zaken deden horen.

Die meeningen zijn belangrijk genoeg, om er kennis mee te maken. Waarom zou christelijk geloof niet te rijmen zijn met vrijheid op wetenschappelijk gebied vragen wij?

In de beantwoording van die vraag doet de schrijver vooral uitkomen hoezeer zij dwalen, die meenen dat bedoelde vrijheid in het Katholicisme te eenenmale wordt onderdrukt door de leerstellingen. Protestant en ongelovigen, zegt hij, zullen eraan twifelen, of in de R. K. Kerk zelfs wel éénige vrijheid aan het individu wordt gelaten, en echter, dat is het geval wel degelijk. Tot toelichting voert de schrijver eenige merkwaardige feiten aan, die hij vooral ontleent aan de Kerkvaders. Ook eenige belangrijke uitspraken van Pausen en Conciliën zijn aangevoerd, om de stelling, door den eerw. J. A. Zahm die priester is verdedigd, toe te lichten.

Zoo die van het Vaticaanse Concilie. De Kerk verbiedt geenszins het gebruikmaken van de mensche-lijke wetenschap op haar eigen gebied, volgens haar eigene beginselen en naar haar eigene methoden. Dergelijke uitspraken waren o. a. die van van Leo XII, die Champollion in zijn egyptische nasporingen aanmoedigde en het ontfijfelen van de hiërogliefen zocht te bevorderen, hoewel men destijds vrij algemeen van gevoelen was dat die ont-

cijfering de betrouwbaarheid der Mozaïsche Boeken in gevaar zou brengen.

Pius IX hielp en beschermde Rossi in zijn nasporingen omtrent den mensch uit de quarternaire periode, die men voor de oorkonden des Ouden Testaments even nadeelig meende te zijn.

De gegevens omtrent het even-tueel bestaan van den mensch in het ternaire tijdvak zijn voor het groot-ste gedeelte te danken aan de nasporingen van een vromen franschen priester en teoloog den abbé Bourgeois, die niet alleen daarvan geen last ondervond, maar integendeel lof inoogste van zijn medegeestelijken.

Toen de wereldberoemde bibliotheek van het Vaticaan toegankelijk werd gemaakt voor de wetenschap, schreef Leo XIII hetgeen volgt: „De eerste wet der historie is: te vreezen een onjuistheid neder te stellen; de tweede is: niet te vreezen de waarheid te openbaren; eindelijk moeten historische geschriften niet onderhevig kunnen zijn aan verdenking, noch moeten zij verdacht kunnen worden van partijheid of vooroordeel.”

Dat een R. K. geestelijke aldus ten aanzien zijner Kerk de waarheid in het licht stelt, spreekt vanzelf, zal men zeggen. We zullen echter zien, dat ook anderen hem daarin onbevooroordeeld volgen.

Van gelijk gevoelen als de eerw. J. A. Zahm is de bekende mathematicus baron Cauchy, lid van de Fransche Academie. Deze zegt: „Juist omdat de godsdienst zoo waar is, is hij zoo gunstig gestemd opzich-ten de vorderingen van de wetenschap en de edelste vermogens onzer intelligentie. Omdat hij zoo juist is en zoo

waarachtig, stemt hij volkomen overeen met de stellingen van een Augustinus, een Descartes, een Newton, een Pascal, met alle groote mannen van verschillende tijden, die in de studie van de natuur en van de bewonderenswaardige wetten van den Schepper steeds nieuwe beweegredenen vonden, om den oorsprong van zulke wonderwerken te zegenen en te aanbidden.”

Indien de conclusiën van de wetenschap zulke geloofsartikelen schijnen tegen te spreken, kan men verzekerd zijn dat de schijnbare tegenstrijdigheid moet gezocht worden in verkeerde begrippen omtrent de stellingen van het geloof of omtrent de waargenomen verschijnselen en de daaruit afgeleide ideeën.

Hooren wij nu een eu-ropeesch bekend journalist, nl. den heer W. T. Stead, vroeger redacteur van de *Pall Mall* enz., thans van de bij honderdduizenden exemplaren over de gansche wereld verspreide *Review of Reviews*, en vergeten we niet, dat Stead behoort tot de Engelsche Staatskerk en dus niet katholiek is. Hij schreef in verband tot zijn studiën op psychisch gebied, waaraan een ander zijner merkwaardige uitgaven, het driemaandelijks verschijnd *Borderland* (grensland) gewijd is en waarin hij o. a. reeds verscheen, malen aan de Roomsche Katholieken volle recht liet weder-
varen.

Zij (de katholieke Kerk) zegt hij, beschouwt de psychische wetenschappen met ingenomenheid. Het is ver van onaannemelijk, dat het nieuwe onderzoek der psychische verschijnselen zal leiden tot wetenschappelijke bevestiging en rechtvaardiging van vele der stellingen van de katholieke Kerk, die juist door de

rationalisten het meest worden ver-guisd.”

Eenige niet minder merkwaardige mededeelingen over het Katholicisme aangehaald uit de *Nuova Antologia*, van de hand van signor Bonghi, den bekenden italiaanschen staatsman van onafhankelijke richting, die zich „vrijdenker” noemt.

Met bewondering vestigt deze schrijver zijn blik op de groote uitbreiding, die het Katholicisme in Amerika vertoont. Hij zegt: „Een enkele rechtvaardige was voldoende om, volgens het bijbelsch verhaal, een geheele stad te redden. Nu, de katholieke Kerk bezit tegenwoordig heelwat meer rechtvaardigen dan een van de maatschappelijke of godsdienstige instellingen en sekten, die tegenover haar staan. Hoe dan zou zij kunnen vergaan?”

Vervolgens haalt hij de herderlijke woorden aan van den eminenten en energieken amerikaanschen bisschop Mgr. Ireland, die het kenmerk dragen van innerlijke sympathie voor het volk. In Amerika, gaat hij voort, gevoelt het Katholicisme zich jong te midden van een jeugdige natie. Het vormt een levend, een machtig en een vreedzaam element te midden van een krachtigen burgerstaat, volstrekt geen dood overblijfsel of een verzwakte instelling, zooals sommigen ten onrechte meenen.

Het werkt mede tot alle moreele en sociale doeleinden, en die hulp wordt even gretig gezocht als volijverig verleend. Door het amerikaansche Katholicisme ademt een krachtvolle geest, en niet minder door zijn geestelijkheid; evenwel, die geest is zuiver katholiek en verradt geen spoor van neiging om zich van de Kerk te vervreemden. En die Kerk,

FEUILLETON.

Medico di Cabecera dje Princesa rusa

—o—

(Conclusion).

Su manecé mainta él tabata sintá den su cuarto ta humá, i den su imaginación él tabata meimei di su familia na Mosuitsy, ora un criá a bin biséle:

—“Señora princesa ta llama bo.”

Arrancá pa e palábranan allí fò di su dulce meditación i recordando su obligación, Vadime a tirá su cigarrillo apresuradamente afò i el a bai cerca. Señora Saroff koe él a hallá na cama, rondón di un montón di coesinchi; e tres Kings Charles tabata droemí na su pia i Vassilissa sintá riba un taburete, i encorvó delante di un seroe di papel.

—“Mi a pasa mala noche, mi tabatin calentura i mi tin masjar dolor di estómago, e princesa dici coe un voz desfallecida”, i promer mes koe e joven médico pidíele, él mes a sacá su lenga i doenéle su pols voelá. “¿No tin ningún caso nobo di cólera den stad?”

—“Tranquilizá bo, Señora; bo estado sanitario ta altamente satisfactorio. Un poco di soda carbonada lo kitá bien pronto é indisposición koe bo ta sinti.”

—“Scirbi e receta,” e anciana Señora tabata loca pa medicamento. “¿Bo ta sigur anto koe no tin nada di gravedad?” Ya su voz a birá mucho más firme.

—“Mi ta garantizá bo esai. Un pase lo ta muy provechoso pa bo salud,

i principalmente bo mester observá un dieta moderada.”

—“Awor poco noemá koe mi a des-pertá, mi tabata sinti mi masjar maloe. Ma tempoe ta urgente, lo mi bisá bo oenda bo tin di bai awé; bo tin hopi visita di haci, pasobra pedidanan di socorro ta aumentá considerablemente, fò di día koe é ingrato Sabouroff a bai.... (.....) Nan lo enganchá drochski (wagen) pa bo: tené presente, di trocá bo panja ora bo bolbé cas i di lavá bo manoe coe algoe di desinfectá. Na mesa di almuerzo lo bo poné mi na corriente di toer bo visitanan.”

El a entregá Vadime e lista di enfermonan i un cartera koe él a sacá fò di bao di su cabeza.

—“Camina bo ta juzgá necesario, bo por atendé coe placa i doená mi des-pués cuenta di bo gástonan.”

Ya Vadime a sali ta bai, ora e Señora a bolbé gritéle bisa. “No ahórra di gastá rublos.”

Ki un hende singular e princesa allí ta, Vadime tabata cordá den djé mes contando e plácanan di papel: él ta tratá mi casi manera un criá i él tin confianza den mi juicio..... él ta ruda coe su Señorita i abundantemente él ta derramá su bondadnan riba tres cuarto di San Petersburgo, Sea lo que fuera e motivonan koe tabata obligá e princesa di obrá di tal modo, Vadime tabata felicitá su mes coe e encargo koe él a ricibi. Esai lo posibilitéle di adquirí e experiencia koe ta faltéle ainda, proporcionéle ocasión di haci estúdonan fisiológico, i no sin conmoción él a coamin-

za su visitanan den bárrionan di hende pobre.

El tabata hondamente enternecido ora él a ser iniciá den enfermedadnan di género humano, i na mesa di almuerzo el a haci un relato patético di e miseria koe él a presenciá.

—“Mi ta invitá bo, doctor, di no cansá mi coe particularidadnan inútil,” e preccsa dici apresuradamente.

Alma dje médico tabata tan hinchá di conmoción, koe él a dispensá e señora dureza di su palabranan i el a keda sigui en silencio giro di su cordamento, te ora voz chillona dje princesa a arranquéle fò di su meditación.

—“Mi ta paga bo, pa bo ta decentemente bisti.... Mira e manchethan allí!.... Lombrá i drechá. Mi ta prohibi bo di bisti e tráponan allí. Además bo ta largá hende tendé ora bo ta comé! ¿Acaso lo bo no sinjá nunca manera nana decente?”

Vassilissa, na kende e insulto grosero tabata dirigi, a ruborizá i él no a tribi di comé ni un bocá más.

Tanta dureza pa un pobercita señorita a chocá Vadime i él a sinti necesidad di vingá e humilde criatura, p'esai él dici coe cierto laconismo:

—“Ayerá, señora, ora nos a establecé e condicionnan, mi a loébida, pasobra a parcé mi innecesario, di largá bo sabí koe di buena gana mi kier disponé di mi anochanan.”

—“¿Pakiko? ¿esai no ta conveni mi?”

—“Ta sinti mi profundamente, má mi mes trahá.”

—“Mi no ta permiti nunca pa mi órdenan ser censurá.”

—“Perdoná mi, señora, koe mi ta insistí allí riba, ma mi tin mi estudio-nan.”

—“¿Mi a empleá bo anto pa bo bin hibá bo educación á cabo?”

E palábranan allí a sintiéle den su alma, i casi él tabata bai bisá koe e anochi allí mes él ta toemá su demisión, ma cordando riba su tata i mama, él a apacigná su rabia.

—“Mi ta keré, señora, koe lo bo ta bastante justa di no haci mi perdé e tempoe precioso. Lo mi cumpli mi debernan hacia bo coe exactitud, ma permiti mi, di empleá útilmente e horanan koe mi no ta na bo servicio.”

E invocación di su sentimentoenan i e firmeza inmutable dje joven médico a inspirá e señora respeto.

—“¿E manía di kier studiá semper ta un locura, un capricho!” e señora a grunjá. “Sin embargo, como bo ta persistí den bo idea..... obrá anto e si-man aki, manera bo ta hallá bon..... i en lo sucesivo lo nos mirá..... ma mi ta exigí pa bo no sali fò di cas sin adverti mi.”

E acuerdo provisorio allí a keda na vigor. En adelante Vadime tabata dedicá su anóchenau na estudio i su dianan na pover.

E princesa a reconocé den djéle su superior i él a kedá enteramente bao di su influencia.

Angel di paz a bajá den palacio Saroff.

— FIN —

zegt signor Bonghi verder, is zoo verstandig, zoo bekwaam en zoo voorzichtig, dat men zelfs geneigd zou zijn te meenen dat zij, ook zonder hoogere inspiratie, niet licht in dwaling zou kunnen vallen. Zij leidt haar geestelijkheid met een flinke en tevens zachte hand en toont groote kracht, waar schijnbaar eenig grondbeginsel van katholieke theorie of practijk in gevaar zou kunnen komen.

Van dit standpunt is niets interessanter dan de historie van het Amerikaanse Katholicisme gedurende de eerste eeuwen van zijn bestaan. Het kan vergeleken worden bij een jong-mensch vol kracht en leven, die zich vrijwillig onderwerpt aan een man oprijpen leeftijd, welke hem vooruit is in wetenschap, en die bij iederen stap nagaat, welke gevaren kunnen dreigen.

Van den "wijzen staatsman Leo XIII" heeft signor Bonghi niets dan goeds te zeggen. Sedert een paar eeuwen heeft het Katholicisme niet zulk een macht op intellectueel en moreel gebied ugeoefend als nu onder dezen Paus. Het Pausdom heeft stellig niets verloren. De Paus wordt veel meer geëerbiedigd dan vele zijner voorgangers, en wel juist door de beschaafde wereld. Er is overigens volgens signor Bonghi geen reden om te duchten, dat de opvolger van het tegenwoordige Hoofd der Kerk, door zijn edel voorbeeld begeesterd, niet eveneens zou medewerken tot het doen aanbreken van een nieuw tijdperk van veredeling, waarnaar zoo verlangend wordt uitgezien.

Ziedaar ideeën genoeg. Slechts deze opmerking: Welk een kracht moet er uitgaan van een Kerk, waarover door denkers van zoo uiteenloopende richting aldus wordt geoordeeld.

Miss Kate Marsden

Reeds lang geleden, zoo schreef een dag of veertien geleden de Berlijnsche correspondent van het *Hbl.*, had ik in de Engelsche tijdschriften gelezen van die voorbeeldeloos moedige, edele Engelsche vrouw, wier naam hier boven is afgedrukt, en die, onder de bescherming van de Russische keizerin, een wel is waar oude, maar naar wij geloofden uitgebluschte en verdwenen wereld, een wereld van menselijke ellende, opnieuw had ontdekt. Miss Kate Marsden is een dier vrouwen, die het rijk gemoed hebben van haar eigen geslacht, gepaard aan de koenheid en ondernemingsgeest der mannen; een dier ziekenverpleegsters, zooals men er zeker ook in Nederland velen kan vinden, maar die in Engeland eer regel dan uitzondering zijn. Vrouwen, die in hare begeerte, om het lijden der menschen te vermindern, uittrekken, om de onbekende continenten des lijdens, 't zij in Engeland, 't zij daarbuiten, te explooreeren, om dwars door de donkerste ellende een breeden weg naar de toekomstige gezondheid te banen. Wie zou zulk een vrouw niet geheel zijn bewondering geven?

Daarom ook achtte ik het een voorrecht miss Kate Marsden hier te Berlijn, waar ze voor korten tijd toefde, te leeren kennen. Ik kende haar werk ten behoeve van de leprozen in Siberië; ik wist, dat zij als verpleegster den Russisch-Turkschen oorlog had bijgewoond; ik wist, ook, dat zij door de prinses van Wales geroepen was, om, in zijn laatste ziekte, die door den dood zou worden gevolgd, den vorigen Engelschen troonopvolger, den hertog van York, te verplegen. Toen ik miss Marsden dus in gezelschap ontmoette, waren er vele aanknopingspunten voor een gesprek en gaf zij gaarne toestemming voor een interview.

Miss Marsden heeft een leven van rijke ervaring, van zeldzaam overwonnen gevaren en moeilijkheden achter zich; zij kon dus niet meer den indruk maken zeer jong te zijn. Toch is haar karaktervol gelaat, het regelmatige gezonde en frissche gelaat van een lady, zeer opgeruimd-beweeglijk. Het draagt de kentekenen van groote wilskracht, maar

heeft in zijne fijne lijnen een bijzondere aantrekkelijkheid. Hare gestalte is elastisch en frisch: haar kleed eenvoudig en smaakvol. Miss Marsden was in Berlijn vergezeld van miss Field, die haar als bondgenoot in den strijd tegen melaatschheid, ook reeds vroeger vergezeld heeft.

Het is een dwaling te denken, aldus begon miss Marsden te zeggen op een vraag van mij, dat de melaatschheid niet meer in onze samenleving voorkomt. Elkeen kan u daarover anders inlichten. Die vreeselijke ziekte is nog overal: in Engeland, in Duitschland, in Nederland, maar zij komt er gelukkig niet meer epidemisch voor en niet meer met die verwoestende kracht, waarmee zij in de middeleeuwen optrad en die zij nog heeft in China, Afrika, Amerika, Australië, maar vooral in Siberië. In Europa vindt men haar nog enkel in Finland en Noorwegen. Geen mensch is evenwel in staat u te beschrijven; met welke vreeselijke kracht zij in Siberië heerscht, zelfs ik niet, die langen tijd onder de Siberische melaatschen heb doorgebracht. Het gouvernement Irkoetsk zou men het land der leprozen kunnen noemen. U weet dat ik daarover geschreven heb in mijn boek „Russian and Siberiad Leper Work”, dat reeds vele drukken telt en in eenige talen is overgezet. Wel, ik ben eer beneden dan boven de werkelijkheid gebleven, en de Russische regeering heeft sedert iets trachten te doen, om den vreeselijken nood te lenigen. Dank zij der prinses van Wales verkreeg ik een audiëntie bij de keizerin van Rusland, die mij in den uitgebreidsten zin van het woord hare machtige hulp verleende bij mijn verder onderzoek. Van alle zijden vloeide mij geld toe voor mijn werk, van alle zijden kreeg ik hulp: in het leprozenland werden alle deuren voor mij geopend: de deuren der in ballingschap, ver van de samenleving verwijderd, levende leprozen; de deuren van gevangnissen en gasthuizen. Stel u voor, geheele nederzettingen, in afgelegen landen, van niets dan leprozen, vegeteerende in de afzichtelijkste kluizen, aangetast door een ziekte, die langzaam maar zeker hun lichaam verteert: menschen, die van menschen enkel den naam en ook een onsterfelijke ziel hebben, maar inderdaad geen menschelijk lichaam meer bezitten. Niemand, dan leprozenlijders, mogen hen deren. Zij leven afgezonderd van hun familie, voor zoover die nog niet door de ziekte is aangetast, en van geneeskundige hulp, van verpleging is geen sprake. Zij zijn melaatsch. Welnu, zij zijn dus bestemd om hun lichaam langzaam te zien verteren.

Wordt vervolgd.

NIEUWSBERICHTEN

CURACAO.

DE Gouverneur zal Zondag den 4en. Februari a. s. niet ontvangen.

De Adjutant van den Gouverneur,
R. W. VAN WIERINGEN.

Bij Gouvernements-beschikking dd. 31 Januari ll. is aan den Heer J. Ferguson, Advocaat-Generaal bij het Hof van Justitie in deze Kolonie, eene binnenlandsche verlofsverlening voor den tijd van twee maanden, verleend.

De Nederlandsche Schooner Gouverneur van den Brandhof zal op Dinsdag, den 6n. Februari a. s. naar de eilanden Saba, St. Eustatius en St. Martin N. G. vertrekken.

De mails zullen op den vertrekdag om 3 uur des namiddags gesloten worden.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevondene brieven:

Johann Wilhelmina Raven, Louis Tordeur, Isaac M. Maduro, Juan Nelson, Rafael Osorio Negron, Rafael Osorio N., Johan Pietersz, Martin Raafé, C. Storne, Federico Itrausquin, Jesus M. Fosso, Augustin Diaz.

Wij laten hier op verzoek volgen het:

PROGRAMMA

van den Weezen-bazaar der V. P. Gemeente alhier; door welwillende beschikking van den Hoog Edel-Gestrengen Heer Gouverneur

Mr. C. A. H. BARGE

te houden in een gedcelte van het Gouvernementshuis.

Woensdag, 7 Februari: des avonds ten 8 ure, opening van den bazaar door den Hoog Edel Gestrengen Heer Gouverneur.

Deze avond zal worden opgeluisterd door een muziekkuitvoering van de militaire kapel daartoe vrijwillig beschikbaar gesteld.

(Het gouvernementshuis zal ten half acht ure voor het publiek ontsloten worden).

Donderdag 8 Februari: de bazaar zal geopend zijn van 7 tot 10 of 11 uur. De gezelligheid zal worden verhoogd door muziek van de kapel der d. d. Stedelijke Schutterij, die vrijwillig hare medewerking heeft toegezegd.

(Vrijdag blijven de zalen voor het publiek gesloten).

Zaterdag 10 Februari: de bazaar zal geopend zijn van 7 uur of 11 uur n. m. GEEN MUZIEK.

Zondag 11 Februari: de bazaar zal geopend zijn van één uur n. m. tot des avonds 10 uur, doch van 4—half zeven ure gesloten worden.

Op de verschillende artikelen kan tot Zondag avond 10 uur geboden worden, waarna zij aan den hoogsten bieder worden afgestaan.

Des Maandags, 12 Februari zal er van 10 uur v. m. tot 4 uur n. m. gelegenheid zijn de aldus gekochte goederen te doen afhalen tegen contante betaling.

Woensdag 14 Februari: des avonds ten 6 ure zal de verloting plaats hebben, waarbij alle houders van loten tegenwoordige kunnen zijn.

Zaterdag 27 Februari: Soirée musicale et littéraire in het Teatro Naar, (programma zal later bekend gemaakt worden).

De entree-prijs voor den bazaar is gesteld op f 0.50 voor volwassenen en f 0.25 voor kinderen beneden de 13 jaar, alsmede voor hen geleidende bedienden.

De loten kosten één gulden per stuk. (Loterij zonder nieten).

De prijzen aan het buffet zullen billijk zijn.

Wij wenschen de *Oficina Maritima* geluk met het intreden van haar 10den jaargang en betuigen haar onzen dank voor de ons toegezonden present-exemplaren van twee walzen, een door den heer J. S. Corsen en een door den heer J. P. Boskaljon gecomponeerd.

NEDERLAND.

In een Donderdag-namiddag 4 Jan. te 's Hage gehouden vergadering onder voorzitterschap van E. L. graaf van Linburg Stirum, werd definitief besloten tot oprichting hier ter stede van een departement van den Oranjebond van Orde. De vergadering werd bijgewoond door jhr. Hora Siccam, lid van het hoofdbestuur te Utrecht.

De Koninginnen ontvingen ten paleize ter aanbieding van gelukwenschen met het nieuwejaar: de leden van het Civile en Militaire Huis der Koningin-Weduwe; Regentes; den hofkapelnaam en den lijfarts van H. M., de ministers, hoofden der departementen van algemeen bestuur, en de hoofden der hooge staatscolleges.

H. M. de Koningin-Regentes heeft den deken van het corps diplomatie baron d'Anathan, Belgisch gezant alhier, het Grootkruis geschonken der orde van den Nederlandschen Leeuw.

De Minister van buitenlandsche zaken heeft Dinsdag persoonlijk den gezant de insigniën overhandigd met een daarbij gevoegd schrijven, waarin gezegd wordt dat H. M. een bewijs van hare hooge waardeering

en achting wilde geven aan den gezant, die gedurende zoovele jaren met zulk een groot beleid de meest vriendschappelijke betrekkingen tusschen de beide landen heeft weten te onderhouden.

BUITENLAND.

Rome.—De Paus heeft de HEerw. pater Hildebrand de Hemptine, priemaat der orde van den H. Benedictus en abt van St. Anselmus, benoemd tot consulteur van de H. Congregatie der bisschoppen en regulieren; en Z. Em. kardinaal Vannutelli Vincent, tot protector van de derde orde van den H. Franciscus.

—Zijn de berichten betrouwbaar, dan heeft Z. H. Leo XIII zich vereenigd met het tot Hem gericht verzoek, waarin de noodzakelijkheid werd aangetoond, dat het hoog tijd wordt om de Katholieken van Italië te doen deelnemen aan de staatkundige verkiezingen. Volgens de *Perseveranza* zijn er reeds voorbereidende werkzaamheden aangevangen om gereed te zijn voor den dag, waarop de Katholieken zullen geroepen worden aan den stembusstrijd deel te nemen.

—Mgr. Zerr, Katholiek-Russisch bisschop van Tiraspol, een persona grata bij het Russisch hof, tracht volgens *Havas* een verzoening tusschen Rome en St. Petersburg tot stand te brengen en de geschilpunten uit den weg te ruimen, welke ontstaan waren door de eischen des Pausen in het belang der Katholieke Polen.

—De Kardinalen hebben hunne brieven van gelukwensching ter gelegenheid van het nieuwe jaar verzonden. Deze brieven zijn gericht aan de Vorsten en staatshoofden, die in betrekking zijn met den H. stoel. De Soevereinen en presidenten zijn gewoon, iederen Kardinaal een eigenhandig ondertekend antwoord te zenden. Sinds den tweeden Kerstdag hebben ten Vaticane de receptie plaats van de gezanten en zaakgelastigden, die namens hunne Regeeringen den Paus hunne heilwenschen met de jaarswisseling komen bieden.

—De Bisschop van Angoulême heeft een onderhoud gehad met den H. Vader, van hetwelk Z. D. H. het slot zelf weergeeft in de volgende bewoordingen: „Wanneer komt gij te Rome terug?” vroeg Z. H. „Over 3 jaren?” „Dan zult gij dezen Paus hier niet meer vinden.” „O, ja, wij zullen U weer zien, want Gij weet beter dan wij, H. Vader, dat God in Zijne teederheid voor Zijne Kerk haar haar lange regeeringen schenkt in onrustige tijdvakken, zooals met deze eeuw in Pius VII, Gregorius XVI en Pius IX. Leo XIII behoef nog vele jaren voor het heil der Kerk, en God zal ze hem geven.”

„Wij zijn in Gods hand; Zijn wil geschiede. Maar als gij mijnen dood verneemt, zult gij voor mij bidden, opdat Hij barmhartigheid bewijze aan Zijnen dienaar.” De Paus sprak deze woorden op een droeven en gelaten toon, die ons ontroerde, voegt de Bisschop hieraan toe.

Italië.—Het ministerie-Crispi-Crispi staats reeds nu te wankelen dreigt en dreigt elk oogenblik uit elkaar te spatten. Maandag vertrok de hr. Crispi uit Rome naar het eiland Sicilië; te Napels aangekomen, keerde hij plotseling naar Rome terug om ontstane moeilijkheden uit den weg te ruimen. Er was oneenigheid ontstaan tusschen hem als Minister-president en den minister van financiën de hr. Sonnino, die niets van Crispi's belasting-plannen weten wil. Ook de hr. Zanardelli en Gollitti zijn het nieuwe ministerie alles behalve vriendschappelijk gezind. Het verschil in het Kabinet-Crispi ontstaat, moet in hoofdzaak hierop neerkomen, dat de politieke kwakzalver de overige Ministers tracht te misleiden. Naar het heet, is de Minister van financiën tet de slotsom gekomen, dat de 80.000.000 lire, welke de hr. Crispi voldoende achtte, niet toereikende zijn om het tekort te dekken. De Minister meent ten minste 110.000.000 lire noodig te hebben en ziet goed kans deze som te vinden. Volgens de *Sécol*e zijn al de Ministers van plan hun ontslag in te dienen.

— De vrijpraak der Fransche Jury van de belhamels, die te Aigues Mortes, Italiaansche werklieden hebben vermoord en mishandeld, heeft niet alleen te Rome, maar in geheel Italië een zeer ongunstigen indruk te weeg gebracht. De Italiaansche bladen *Riforma*, *Folchetto* en ook de *Voce della Verità* laten zich zeer scherp uit tegen deze vrijpraak, waardoor Frankrijk, zeggen ze, geen enkelen vriend meer in Italië zal vinden. Zooals indertijd werd medegedeeld, was er een verschil ontstaan tusschen de ploeg der Italiaansche en Fransche werklieden in de zoutwinnertijen te Aigues-Mortes over de loonen.

— Te Castelvetro, op Sicilië heeft een groot aantal arbeiders, die daar eenen weg moeten aanleggen, oproer gemaakt, zij hebben twee belastingkantoren en anderen gebouwen vernield en de gevangenis opengebroken. Als banier droegen ze een portret rond van Koning Umberto. De prefect van Palermo heeft zijne functien moeten afstaan aan de militaire overheid, die opgetreden is om de orde te handhaven.

— Te Florence en Figline hebben de anarchisten oproerige plakaten aangeplakt, waarin het volk tot opstand werd aangespoord. De biljetten zijn afgescheurd en verscheidene anarchisten gevangen genomen.

— Bij den slechten staat van 's lands financiën kan het zijn nut hebben na te gaan, wat er aan belastingen wordt opgebracht. Deze bedragen in het geheel 1730 miljoen lires of gemiddeld 56,7 lires per hoofd.

— In de nabijheid van het Siciliaansche dorp Salemi heeft professor Solinas van Palermo, de overblijfselen ontdekt van twee tempels, eene geheele doodenstad met omtrent 500 graven en daarin talrijke vaten en sieraden, die in het nationaal museum van Palermo zullen ten toon gesteld worden.

Frankrijk.— De Fransche minister van financiën heeft een wetsontwerp ingediend om de stad Parijs te machtigen van 1 Januari 1794 af, boven de bestaande belasting, op de champagne een recht van 50 centimes per flesch te heffen. De jaarlijksche opbrengst van 'dit recht wordt op niet minder dan 600.000 fr. geschat; men schijnt dus te berekenen, dat er te Parijs per jaar ongeveer 1.200.000 flesschen champagne verbruikt worden.

— De Fransche justitie heeft de meest bekende leiders der anarchisten in hechtenis genomen. Deze inhechtenis-nemingen geschieden krachtens de algemeene maatregelen, welke de regeering tot bestrijding van de woelingen der anarchisten in Frankrijk heeft genomen.

— Den 5 Januari is Vaillant voor het hof der assises van de Seine verschenen. Woensdag heeft het hof, in raadkamer vereenigd, besloten de zaak naar de rechtbank te verwijzen.

— Het Panama-schandaal waarover in den laatsten tijd gezwezen werd, heeft de *Figaro* weder ter sprake gebracht. Het blad maakt een brief openbaar van den overleden bankier Reinach aan Cornelius Herz, waarin over de afrekening tusschen beiden in zake de Panama-leening wordt gesproken, benevens een document, waarbij Reinach verklaart schuldig te zijn aan Herz 2.000.000 fr. te betalen in jaarlijksche termijnen van 250.000 fr. met eene rente van 3 pCt. De *Figaro* is het blijkbaar te doen om de Panama-zaak opnieuw aan den gang te maken, nu Cornelius Herz buiten vervolging schijnt te zijn gesteld, want het blad kondigt voor hem en anderen minder aangename onthullingen aan.

België.—Op den Boulevard Jamer te St. Gilles, bij Brussel is de ketel van een stoommachine van 80 paardenkracht gesprongen. De slag was zoo hevig dat het nevenstaande huis instortte. De stoker was 's morgens ten half 4 gekomen om het vuur te ontsteken. Zich willende rekening geven over den warmtegraad van het water, verliet hij een oogenblik zijne vuren. Eensklaps deed zich een dof gekraak hooren. De stoker kwam terug naar beneden, doch juist op dit oogenblik sprong de ketel. Als bij mirakel werd hij niet gedood.

en kwam hij er met lichte brandwonden af. Zelfs had hij nog tijd om de andere werklieden te waarschuwen, die het hazenpad konden kiezen. De ketel stond naast eenen muur, die de browserij afscheidt van het huis, bewoond door Leurquin, en 't is eigenlijk daar dat de ontploffing het meest verwoesting aanrichtte. De tuin werd met puinen als overdekt; de boomen braken als zwavelstokken en de stukken van de stoommachine werden tot op eenen afstand van 15 meters geworpen. Gelukkig was er niemand in den hof. Niemand is gekwetst dan de stoker, die eenige brandwonden aan de handen heeft bekomen. De oorzaak van het ongeluk, dat schrikkelijke gevolgen kon hebben, is nog niet bekend.

Duitschland.— Het *Tageblatt* beweert, dat na de conferentie met Caprivi, de ministers van oorlog en financiën, de keizer zou besloten hebben alles in het werk te stellen om van den Rijksdag alle noodzakelijke bronnen te verkrijgen voor de uitvoering der militaire wet.

— De spanning, die tusschen den rijkskanselier Caprivi en de conservatieven in Duitschland heerscht geeft aanleiding tot allerlei geruchten. Die ongunstige verhouding is het gevolg van de gesloten handelsverdragen met Spanje, Servië en Rumenië, waarmede de agrariërs ontevreden zijn. De meerderheid in den Rijksdag heeft daarbij Caprivi gesteund, maar daarom is de aanneming van het Duitsch-Russisch tractaat niet verzekerd: wel verlangt men in Duitschland naar het einde van den tarievenoorlog met Rusland, doch de beslissing zal afhangen van de voordeelen, welke de Russische regeering aan de Duitsche fabriekswaren toestaat. Indien den Duitschers geen bijzondere voordeelen worden verleend — en dat is tot dusver nog niet met zekerheid bekend — kan de verwerping van het tractaat onder de tegenwoordige omstandigheden niet als onmogelijk worden beschouwd. En in dat geval vreest men dat Caprivi nogmaals den Rijksdag zal ontbinden, om daardoor zijne politiek door te drijven. Naar men zegt kan Caprivi op den steun des keizers rekenen en is deze daarvoor in de Nieuwsjaars-receptie openlijk uitgekomen.

— Latere berichten melden, dat de politieke toestand voortdurend zeer gespannen blijft. Caprivi dreigt zijn ontslag te nemen, wanneer het handelsverdrag met Rusland wordt verworpen en de conservatieven bestoken hem voortdurend. "Wij voor ons wenschen het aftreden van den rijkskanselier niet, zegt de katholieke *Kölnische Volksztg.*, want Caprivi heeft zich immer vriendschappelijker tegenover de katholieken betoond, dan menige andere staatsman, die kans heeft zijn opvolger te worden. Wij verhalen ons echter ook niet, dat hij weinig meer te onzen gunste doen kan, sinds hij geen Pruisisch minister meer is en zijn invloed op de Pruisische politiek daardoor bijna geheel te loor ging. Het zou dus voor ons van groot belang zijn, wanneer Caprivi zijne vroegere positie als kanselier en minister-president in Pruisen wederom herkreë, maar daarop is het voor ons vrijwel onverschillig wie als kanselier optreedt, want in het Rijk zal wel geene Culturkampf meer uitbreken en met 't Centrum moet ieder rijkskanselier rekening houden.

— Er is in Duitschland een vreemdsoortig schandaal aan den gang. Graaf Arnim-Schlagenthin (zoon van wijlen den gezant, wiens proces indertijd zooveel sensatie heeft gemaakt) beschuldigt Bismarck openlijk, dat hij de eigelijke aanlegger is aan het verschijnen van het boek van Hans Blum, waarin de oude beschuldigingen tegen een gezant herhaald worden. Onder anderen deze: dat de gezant zijne positie te Parijs misbruikt heeft voor laakbare beurspeculatiën. Arnim stelt Bismarck persoonlijk verantwoordelijk voor de schandelijke aanvallen in Blum's boek. Hij verlangt van Bismarck eene verklaring van eerherstel zijns dooden vaders, en hij dreigt indien Bismarck zwijgt, met

verdere gevolgen. Arnim had reeds voor vier weken privaat aan Bismarck geschreven, maar hij had hierop geen antwoord ontvangen, en derhalve maakte hij Woensdag-avond de heele zaak in de bladen bekend. Men vraagt zich af, of Arnim nu een der zoons van Bismarck tot een tweegevecht wil uitdagen. De oude ex-kanselier toch kan kwalijk zelf meer duelleeren.

— Uit Hannover wordt aan de bladen gemeld, dat graaf Wilhelm von Bismarck, regeeringspresident aldaar, eene ongeteekende dreigbrief ontvangen heeft, behelzende, dat zijn huis door dynamiet zou worden verwoest. Dit is naar aanleiding hiervan, onder toezicht der politie gesteld. Naar men weten zal, heeft de graaf, uit kracht zijner betrekking, ijverig megedaan aan de vervolging der bende van valsche speler te Hannover.

Groot-Brittannië.— De *Globe* voorspelt een toekomstigen oorlog tusschen Engeland en Frankrijk.

— De minister-president in Engeland, de grand Old Man Gladstone vierde Vrijdag — Dec. zijn 85n verjaardag. Hij en zijne 81jarige echtgenoot genietten eene goede gezondheid. Gladstone is het oudste kabinetshoofd van de wereld. Het oudste parlementslid is hij echter niet; in het Engelsche Lagerhuis zetelt de heer Charles Villiers, die den eerbiedwaardigen ouderdom van 91 jaren heeft bereikt.

— Sir Samuel White Baker, de bekende Engelsche reiziger in Afrika, een voorlooper van Stanley en Gordon, is dezer dagen te Londen overleden, in den ouderdom van 72 jaren. Baker deed van 1860 tot 1880 vele belangrijke ontdekkingsreizen in Afrika, alsook in Syrië, Indië, Japan en Amerika, meestal in gezelschap van zijne tweede vrouw, eene Duitsche, Florence von Sass. In de laatste jaren wijdde hij zich aan zijne studiën.

— Te Londen werden op 24 Dec. 108.000 personen ondersteund door armbesturen, dat is nog ruim 10.000 mer dan verleden jaar. Een groot deel van die ellende is een gevolg van de groote werkstakingen in de koloniën, waardoor vele kleine fabrieken werden ten onder gebracht of althans groote schade leden.

Spanje.— De Koningin-Regentes van Spanje schonk hare goedkeuring aan de verschillende nieuwe of gewijzigde handelsovereenkomsten met Frankrijk, Oostenrijk, Duitschland, Italië, Zwitserland, Zweden en Noorwegen en Nederland.

— Sirassol, die de bommen maakte voor den aanslag op maarschalk Campos en voor dien in den schouwburg te Barcelona, is een 22 jarig man. Zijn schoonvader heeft de vormen vernietigd, toen hij hoorde welke verschrikkelijke gevolgen de ontploffingen gehad hadden. De justitie meent thans voldoende inlichtingen te hebben om het proces te beginnen. Er is duidelijk gebleken, dat de anarchisten in verbinding stonden met partijgenooten verschillende Europeesche en Amerikaansche steden. De eerste aanwijzing had de justitie te danken aan een 8jarig kind.

— In het anarchisten-proces te Madrid werd Woensdag vonnis gewezen. De twee voornaamste beschuldigten werden ieder tot 7 jaren dwangarbeid veroordeeld.

Griekenland.— Een ontplofbaar voorwerp is op de stoep van het gebouw der Volksvertegenwoordigers te Athene gevonden. Het is ontploft. Maar het schijnt nog al onschadelijk geweest te zijn. De Kamer heeft de zitting voortgezet.

Rumenië.— De Rumeensche regeering heeft een belangrijk besluit genomen met betrekking tot hare internationale politiek. Op initiatief van koning Karel is de ministerraad drie dagen achtereenvolgens vergaderd geweest in het koninklijk paleis onder voorzitterschap van den koning, om een besluit te nemen met betrekking tot de houding welke Rumenië zal aannemen in geval er een oorlog uitbreekt tusschen de triple alliantie eenerzijds en Frankrijk en Rusland anderzijds. De discussie, die gevoerd werd, was zeer levendig. Aan het einde der 3e zitting ver-

klaarde de meerderheid der ministers zich voor volstrekte neutraliteit in casu. De koning was voor dit gevoelen der meerderheid geweest, verklaarde hij, maar had op zulk critiek punt geen invloed willen uitoefenen op zijn ministers. De vertegenwoordigers van Duitschland en Oostenrijk te Bucharest hebben onmiddellijk door buitengewone afgezanten hunne regeeringen van dit besluit in kennis gesteld.

Bulgarije.— Het regeeringsvoorstel om aan de weduwe en kinderen van den gewezen vorst Alexander van Battenberg een jaarlijksch pensioen van 40.000 fr. te verleen, is door de volksvertegenwoordiging bij acclamatie aangenomen.

— Volgens de *Swobode* is er besloten tot eene algemeene inzameling van gelden voor een gedenkteken ter eere van den gewezen vorst Alexander van Battenberg. De Regeering zal daartoe in elke stad eene commissie benoemen. Dr bedoeling is een ruitersstandbeeld op te richten te Sofia op het Alexanderplein vóór het paleis.

Amerika.— De staat Ecuador heeft den pauselijke nuntius te Lima aangenomen als scheidsrechter in het geschil van Peru.

— In de laatste week van het jaar daalden in de Vereenigde Staten de ontvangsten der Schatkist tot een ongekeerd laag cijfer. Het tekort voor het jaar wordt — wel zijn de tijden veranderd! — op 37 miljoen dollars geschat.

— De stad Chicago heeft bij de tentoonstelling een verlies geleden van 7 miljoen gulden.

VERSCHEIDENHEDEN.

Aan een der deensche bladen worden uit Rusland het volgende geschreven:

De Czaar schijnt in Denemarken zoozeer 't genot van zich ongedwongen te bewegen te hebben leeren waardeeren, dat hij, tot schrik van zijn lijfwacht, ook in Rusland begint zich alleen op straat te wagen. Onlangs bracht hij geheel onverwacht, alleen, in officiers-uniform, een bezoek aan de groote keizerlijke glasfabriek, aan den zuidelijken buitenkant van St. Petersburg. Hij legde een gedeelte van den weg per tram af, en de passagiers staken de hoofden bijeen en fluisterden over dien militair, die zoo sprekend op keizer Alexander geleek; maar niemand herkende hem.

Op de fabriek wekte dit onverwacht bezoek groote beweging, en in 't vorstelijk paleis was intusschen 't geval bekend geworden, en veel politie-agenten haastten zich den Keizer te ontmoeten te gaan, die zich niet weinig vermaakte, dat hij eindelijk eens aan 't oog zijner bewakers was ontsnapt.

Iets later ging Z. M. op een avond alleen uit en wandelde door de straten van Gatschina. Na een poos geloopen te hebben, kwam hij in eenige straten, waar de lantaarns niet brandden, hoewel dit verordend was. Hij sprak een politieagent aan.

„Vriend, waarom branden hier de lantaarns niet?”

„Dat heeft de hoofdinspecteur van politie zoo gelast, mijnheer.”

„Zoo! Ik meende dat er een keizerlijk bevel was uitgevaardigd, dat alle straten in Gatschina verlicht moesten zijn.”

„Dat wist ik niet, mijnheer.”

„Maar als de Keizer nu eens hier komt en ziet, dat zijn bevel niet is uitgevoerd?”

„O, de Keizer komt hier niet, mijnheer. Wat zou die hier te maken hebben?”

„Goeden avond!”

„Goeden avond, mijnheer.”

Den volgende morgen werd de hoofdinspecteur bij den Keizer geroepen en ontving een strenge berisping.

„'t Zou heel wat lichter hier in 't land worden,” dus eindigt op treffende wijze de correspondent, „als de Keizer wat meer met eigen oogen te zien kreeg hoe donker het er nu nog is.”

Eind goed, alles goed.

Nu ongeveer een jaar of vijf.

Kreeg hij tot daagelijksch tijdsverdrif.

— Doch bij vergissing buiten kijf — Een echte helleveeg tot wijf.

Eens klaagde hij zijn nood aan mij. En schold toen op de razernij. En de pantoffel-dwinglandij. Van die „Xantipe” en die „harpij.” — 't Is erg!” zei ik, je hebt het kwaad!”

